

Глухівський національний педагогічний університет імені Олександра Довженка 	Обов'язкова дисципліна ОК 2.1.7. Вступ до спеціальності та загальні основи педагогіки спеціальність 013 Початкова освіта ОП «Початкова освіта та мова і література (англійська)» Вид навчально-методичного забезпечення: Силабус											
	для здобувачів першого (бакалаврського) ступеня вищої освіти											
	Кількість кредитів: 3											
	Викладач: к. пед. н., доц. викладач Решетняк Віктор Федорович Контактна інформація: e-mail: корпоративна пошта тел. моб.:											
	Кількість часу на вивчення дисципліни <table border="1"> <thead> <tr> <th></th><th>денна форма</th></tr> </thead> <tbody> <tr> <td>Лекцій</td><td align="center">22</td></tr> <tr> <td>Практичних занять</td><td align="center">22</td></tr> <tr> <td>Лабораторних занять</td><td></td></tr> <tr> <td>Самостійна робота студента</td><td align="center">46</td></tr> <tr> <td>Форма контролю</td><td align="center">залік</td></tr> </tbody> </table>		денна форма	Лекцій	22	Практичних занять	22	Лабораторних занять		Самостійна робота студента	46	Форма контролю
	денна форма											
Лекцій	22											
Практичних занять	22											
Лабораторних занять												
Самостійна робота студента	46											
Форма контролю	залік											

Опис дисципліни

Навчальна дисципліна «Вступ до спеціальності та загальні основи педагогіки» починає цикл психолого-педагогічних дисциплін і пов'язаний з основними теоретичними курсами педагогіки і психології та педагогічною практикою. Він покликаний закласти основи розуміння майбутнім педагогом сутності педагогічного процесу підготувати до ефективного опрацювання його базових розділів.

Зміст курсу розкриває соціальну значущість педагогічної професії, функції вчителя і вимоги до нього; характеризує зміст професійної діяльності учителя (з урахуванням його спеціальності), систему підготовки до неї, коло теоретичних знань і професійно-педагогічних умінь, передбачених кваліфікаційною характеристикою учителя, і шляхи оволодіння ними в процесі навчання та самоосвіти; пояснює принципи організації і структуру системи освіти в Україні.

Програму вивчення нормативного освітнього компонента «Вступ до спеціальності та загальні основи педагогіки» складено відповідно до освітньої програми підготовки «Бакалавра» галузі знань 01 Освіта/Педагогіка спеціальності 013 «Початкова освіта», Стандарту вищої освіти за спеціальністю 013 Початкова освіта для першого (бакалаврського) рівня вищої освіти, професійного стандарту за професіями «Вчитель початкових класів закладу загальної середньої освіти», «Вчитель закладу загальної середньої освіти», «Вчитель з початкової освіти (з дипломом молодшого спеціаліста)», Державного стандарту початкової освіти.

ОК «Вступ до спеціальності та загальні основи педагогіки» має прикладний характер і відіграє важливу роль у професійній підготовці майбутніх учителів початкових класів.

Пререквізити (передумови) для успішного оволодіння змістом навчальної дисципліни: вивчення освітнього компонента здійснюється одночасно з іншими освітніми

компонентами загальної підготовки та ґрунтується на попередньо здобутих знаннях у закладах загальної середньої освіти.

Постреквізити – на основі ОК «Вступ до спеціальності та загальні основи педагогіки» студенти опановують такі ОК: «Теорія і практика навчання і виховання з основами школознавства», «Методика виховної роботи», педагогічна практика (безвідривна), педагогічна практика в дитячих закладах оздоровлення та відпочинку, виробнича педагогічна практика, на робочому місці вчителя початкових класів, підготовка та написання курсової роботи.

Мета курсу – розкрити перед студентами перспективні шляхи опанування професійною діяльністю учителя-вихователя, сформулювати в студентів розуміння стану освіти в Україні, місця і сутності нормативної бази на яку вона спирається, закласти основи розуміння предмету педагогіки, методів педагогічних досліджень.

Даний курс вивчається в першому семестрі і повинен закласти основу розуміння майбутнім педагогом сутності особистості та значення причинно наслідкових зв'язків у процесі її формування, місця і ролі вчителя в навчальному процесі та сприяти підготовці першокурсників до педагогічної практики.

Відповідно до освітньої програми першого (бакалаврського) рівня вищої освіти за спеціальністю 013 Початкова освіта здобувачі освіти повинні оволодіти загальними і фаховими компетентностями.

Майбутні вчителі початкових класів повинні **оволодіти такими компетентностями:**

Інтегральна компетентність

Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі початкової освіти з розумінням відповідальності за свої дії.

Загальні компетентності (ЗК)

ЗК 3. Здатність оцінювати та забезпечувати якість виконуваних робіт.

ЗК-4. Здатність працювати в команді.

ЗК-5. Здатність виявляти, ставити та вирішувати проблеми.

ЗК-6. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.

ЗК-7. Здатність діяти соціально відповідально і свідомо.

ЗК-8. Здатність діяти на основі етичних міркувань (мотивів)

Фахові компетентності (ФК)

ФК 3. Здатність до інтеграції та реалізації предметних знань як основи змісту освітніх галузей Державного стандарту початкової освіти: мовно-літературної, математичної, природничої, технологічної, інформатичної, соціальної і здоров'язбережувальної, громадянської та історичної, мистецької, фізкультурної.

ФК 4. Здатність управляти власними емоційними станами, налагоджувати конструктивну та партнерську взаємодію з учасниками освітнього процесу, формувати мотивацію здобувачів початкової освіти до навчання та організовувати їхню пізнавальну діяльність.

ФК 5. Здатність до проєктування осередків навчання, виховання і розвитку здобувачів початкової освіти

ФК 6. Здатність до організації освітнього процесу в початковій школі з урахуванням вікових та індивідуальних особливостей молодших школярів, розвитку в них критичного мислення та формування ціннісних орієнтацій

ФК 7. Здатність до моделювання змісту відповідно до очікуваних результатів навчання, добору оптимальних форм, методів, технологій та засобів формування ключових і предметних компетентностей молодших школярів у процесі вивчення освітніх галузей Державного стандарту початкової освіти: мовнолітературної, математичної, природничої, технологічної, інформатичної, соціальної і здоров'язбережувальної, громадянської та історичної, мистецької, фізкультурної.

ФК8. Здатність до збору, інтерпретації та застосування даних у сфері початкової освіти із використанням методів наукової діяльності до формування суджень, що враховують соціальні, наукові та етичні аспекти.

ФК 9. Здатність до різних видів оцінювання навчальних досягнень здобувачів початкової освіти на засадах компетентнісного підходу.

ФК 10. Здатність до професійно-педагогічної діяльності в інклюзивному середовищі з різними категоріями дітей з особливими освітніми потребами.

ФК 11. Здатність до здійснення профілактичних заходів щодо збереження життя та здоров'я учнів початкової школи до надання їм домедичної допомоги, до протидії та попередження булінгу, різних проявів насильства.

ФК 12. Здатність доносити до фахівців і нефахівців інформацію, ідеї, проблеми, рішення, власний досвід та аргументувати їх на засадах партнерської взаємодії в умовах початкової школи.

Очікувані результати навчання (ПРН)

ПР - 01 . Організовувати монологічну, діалогічну та полілогічну форми спілкування з молодшими школярами, іншими учасниками освітнього процесу, представниками громади, поважаючи права людини та суспільні цінності; формувати судження, що враховують соціальні, наукові та етичні аспекти.

ПР - 02. Управляти складною професійною діяльністю та проєктами в умовах початкової школи, виробляти та ухвалювати рішення в непередбачуваних робочих та навчальних контекстах.

ПР - 03 Критично оцінювати достовірність та надійність інформаційних джерел, дотримуватися юридичних і етичних вимог щодо використання інформаційно-комунікаційних та цифрових технологій у перебігу педагогічної діяльності в початковій школі.

ПР - 05. Організовувати освітній процес із використанням цифрових технологій та технологій дистанційного навчання молодших школярів, розвивати в учнів навички безпечного використання цифрових технологій та сервісів.

ПР - 06 Інтегрувати та використовувати академічні предметні знання як основу змісту освітніх галузей Державного стандарту початкової освіти (мовнолітературної, математичної, природничої, технологічної, інформатичної, соціальної і здоров'язбережувальної, громадянської та історичної, мистецької, фізкультурної) та трансформувати їх у різні форми.

ПР - 07. Планувати й здійснювати освітній процес з урахуванням вікових та індивідуальних особливостей молодших школярів, забезпечувати розвиток пізнавальної діяльності учнів, формувати в них мотивацію до навчання.

ПР 08. Організовувати конструктивну та партнерську взаємодію з учасниками освітнього процесу початкової школи, використовувати практики самозбереження, психічного здоров'я, усвідомленого емоційного реагування.

ПР - 09. Планувати та організовувати освітній процес у початковій школі, позаурочні й позашкільні заняття та заходи, використовуючи різні організаційні форми навчання та типи занять, із дотриманням принципу науковості та вимог нормативних документів початкової школи.

ПР - 10 Використовувати в освітній практиці різні прийоми формуального, поточного і підсумкового оцінювання навчальних досягнень здобувачів початкової освіти, прийоми диференційованого оцінювання дітей з особливими освітніми потребами.

ПР - 11. Збирати, інтерпретувати та застосовувати дані у сфері початкової освіти із використанням методів наукової діяльності.

ПР - 12. Застосовувати методи та прийоми навчання, інновації, міжпредметні зв'язки та інтегрувати зміст різних освітніх галузей в стандартних і нестандартних ситуаціях професійної діяльності в початковій школі, оцінювати результативність їх застосування.

ПР - 13. Організовувати освітній простір з дотриманням принципів універсального дизайну, безпечно проєктувати навчальні осередки у класі спільно з молодшими школярами з урахуванням їхніх вікових особливостей, інтересів і потреб, забезпечувати дотримання вимог безпеки життєдіяльності, санітарії та гігієни, створювати психологічно комфортні умови освітнього процесу.

ПР - 14. Забезпечувати індивідуальний і диференційований розвиток здобувачів початкової освіти з особливими освітніми потребами відповідно до їхніх можливостей.

ПР - 15. Здійснювати профілактичні заходи щодо збереження життя та фізичного й психічного здоров'я здобувачів початкової освіти, надавати їм домедичну допомогу (за потреби), планувати та реалізовувати заходи щодо попередження і протидії булінгу та різних проявів насильства чи будь-якої з форм дискримінації серед учнів початкової школи й інших учасників освітнього процесу.

ПР - 16. Використовувати основні техніки спілкування з дорослими людьми, різні форми та засоби комунікації з батьками, колегами, іншими фахівцями з метою підтримки здобувачів у освітньому процесі початкової школи, керувати педагогічним і професійним розвитком осіб та груп.

Організація навчання

Види занять. Лекція передбачає безпосередній контакт викладача з аудиторією. Із метою активізації пізнавальної діяльності студенти відповідають на запитання за темою заняття, беруть участь у вирішенні проблемних ситуацій. Запитання сприяють з'ясуванню рівня обізнаності здобувачів освіти із матеріалом курсу, визначають ступінь їх готовності до сприйняття і засвоєння наступного матеріалу.

Практичні заняття передбачає поглиблений, детальний розгляд здобувачами освіти окремих теоретичних положень курсу, формує вміння та навички практичного застосування теоретичних знань шляхом індивідуального виконання відповідно до переліку поставлених завдань. Перелік тем практичних занять визначається робочою навчальною програмою дисципліни. Практичне заняття передбачає проведення попереднього контролю засвоєних знань, умінь і навичок здобувачів освіти, постановку загальної проблеми викладачем та її обговорення за участю студентів, розв'язування, перевірку контрольних завдань, оцінювання. Під час виставлення підсумкової оцінки зараховуються оцінки, отримані студентами за окремі практичні заняття.

Самостійна робота студента (СРС) – це самостійна діяльність студента, спрямована на поглиблення знань, яку викладач планує разом зі студентом, але її виконання студент здійснює під безпосереднім керівництвом і контролем викладача. Зміст самостійної роботи за темами визначається робочою програмою дисципліни та містить завдання різного типу: від підготовки повідомлень, складання опорних конспектів до творчих завдань – виступ-презентація тощо.

ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН

Теми лекцій	
1	Педагогіка як наука. Предмет та основні категорії педагогіки
2	Загальні засади педагогічної професії
3	Учитель як суб'єкт педагогічної діяльності
4	Професійне спілкування у структурі діяльності педагога
5	Стан освіти в Україні та нові нормативні документи про її організацію і реформування
6	Модернізація вищої освіти в Україні і Болонський процес
7	Вищий педагогічний навчальний заклад і організація навчального процесу в ньому
8	Форми організації навчання у вищому навчальному закладі
9	Організація навчального процесу студента.

10	Педагогічна практика в системі підготовки майбутнього вчителя
11	Професійне самовиховання майбутнього педагога.
Теми практичних занять	
1	Педагогіка як наука. Предмет та основні категорії педагогіки
2	Загальні засади педагогічної професії
3	Учитель як суб'єкт педагогічної діяльності
4	Професійне спілкування у структурі діяльності педагога
5	Стан освіти в Україні та нові нормативні документи про її організацію і реформування
6	Модернізація вищої освіти в Україні і Болонський процес
7	Вищий педагогічний навчальний заклад і організація навчального процесу в ньому
8	Форми організації навчання у вищому навчальному закладі
9	Організація навчального процесу студента
10	Педагогічна практика в системі підготовки майбутнього вчителя
11	Професійне самовиховання майбутнього педагога.
Теми самостійних робіт	
1.	Тенденції розвитку вищої освіти України на сучасному етапі
2.	Основні документи, які регламентують процес підготовки сучасного спеціаліста з вищою освітою.
3.	Європейський вибір України - невід'ємна складова її подальшого розвитку.
4.	Передумови входження вищої освіти України до Болонського процесу.
5.	Концепція НУШ
6.	Принципи та основні форми організації навчального процесу у вузі.
7.	Творчий характер роботи студентів.
8.	Організація самостійної роботи студентів та її значення.
9.	Мета і завдання педагогічної практики. Основні форми педагогічної практики в університеті.
10.	Педагогічний досвід - підвалини становлення творчої особистості вчителя-класовода.
11.	Раціональний взаємозв'язок аудиторної і самостійної роботи студентів.

Критерії оцінювання знань і вмінь студентів

Загальний підсумковий бал із дисципліни визначається на основі додавання (знаходження суми) балів за всі види робіт, передбачених робочою навчальною програмою з дисципліни, і виставляється у відомість обліку успішності, індивідуальному навчальному плані студента за двома шкалами оцінювання: 100-бальною і ECTS.

СПИСОК РЕКОМЕНДОВАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

Основна література

1. Вступ до спеціальності: Навчально-методичний посібник для студентів педагогічних закладів освіти /За ред. Н.Яковець. Ніжин: Вид-во НДПУ, 2003. 89с.
2. Галузинський В.М., Євтух М.Б. Педагогіка: теорія та історія: Навчальний посібник. - Вища школа, 1995.
3. Г. М. Мешко Вступ до педагогічної професії Навчальний посібник - 2-е вид. К: Академвидав, 2012. 200 с.
4. Фіцула М.М. Вступ до педагогічної професії: Навчальний посібник для студентів вищих педагогічних закладів освіти. - 2-е вид. - Тернопіль: Навчальна книга - Богдан, 2003. 136с.

Додаткова.

5. Державний стандарт початкової загальної освіти (затверджено постановою Кабінету Міністрів України від 20 квітня 2011 р. № 462. Режим доступу: https://osvita.ua/legislation/Ser_osv/17911/

6. Державний стандарт початкової освіти (затверджено постановою Кабінету Міністрів України від 21 лютого 2018 р. № 87). Режим доступу: https://osvita.ua/legislation/Ser_osv/59891/
7. Закон України «Про освіту» // zakon.rada.gov.ua/go/2145-19. – 2017.
8. Андрущенко В. Теоретико-методологічні засади реформування вищої освіти в Україні // Педагогічна газета. - 2000. - №12 (грудень). - С.1 - 3.

Інтернет-джерела:

Положення про організацію освітнього процесу в Глухівському національному педагогічному університеті імені Олександра Довженка.
https://gnpu.edu.ua/images/dokumenty/Pologrnnya_pro_osvitniy_proces.pdf